

Waterkwaliteit en visbestand in de Oude Scheldearmen anno 2022

■ *Tekst: Marc Verbeiren*

Oude Schelde is de naam van verschillende afgesneden meanders van de Schelde namelijk: Oude Schelde (Appels); Oude Schelde (Bornem); Oude Schelde of Oud Scheldeken (Gent); Oude Schelde (Kalkense Meersen); Oude Schelde (Zevergem) en Oude Schelde (Zwalm).

WATERKWALITEIT

De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) beschikt niet over recente meetgegevens in deze afgesneden Scheldemeanders.

De Zeeschelde wordt in het ontwerp derde stroomgebiedbeheerplan (SGBP) afgebakend als een aandachtsgebied klasse 5. De Oude Scheldearm te Bornem bevindt zich binnen deze afstroomzone. De oude Schelde te Zevergem ligt in het waterlichaam Bovenschelde IV en wordt in het ontwerp derde stroomgebiedbeheerplan afgebakend als een aandachtsgebied klasse 5. De doelstelling in het ontwerpplan is het behalen van de goede ecologische toestand na 2033. Er is wel

potentieel voor sterke vooruitgang, mits uitvoering van de acties opgenomen in SGBP3 en SGBP4.

De Oude Scheldearmen ter hoogte van de Kalkense Meersen en van de Zwalm, als ook de oude Schelde of Oud Scheldeken (Gent) bevinden zich in een aandachtsgebied klasse 4. De doelstelling hier is het behalen van de goede ecologische toestand in 2033 of erna van zodra natuurlijk herstel is ingetreden en mits uitvoering van de acties opgenomen in SGBP3.

AFVISSINGEN

Het visbestand in de meanders wordt vijfjaarlijks onderzocht in opdracht van het Agentschap Natuur en Bos – Visserij-

fonds. De meeste Scheldemeanders, zowel in Oost- als in West-Vlaanderen, herbergen een tamelijk groot visbestand met hoge densiteit. Uitzondering daarop zijn de meanders Measureput en Meilegem, die in een verdere verlandingsfase zijn aangekomen en onder de droogte van voorbije jaren te lijden hebben gehad. In de meeste meanders is het visbestand stabiel gebleven.

VISSTANDONDERZOEKEN IN SOMMIGE OUDE SCHELDEARMEN ANNO 2022

Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) heeft visstandonderzoeken gedaan in sommige Oude Scheldearmen.

Oude Schelde

Visstandonderzoeken in 2019

a) Scheldemeander Kriephoek

In totaal zijn 12 vissoorten aangetroffen. Baars, brasem, blankvoorn, gibel, karper, kolblei, aal en pos zijn de eurytope vissoorten (nvdr: voorkomend in allerlei watertypen, stromend en niet stromend). Bittervoorn, rietvoorn en zeelt zijn limnofiele soorten (nvdr: gebonden aan zwakstromend en stilstaand water). De visbiomassa wordt geschat op 307,8 kg/ha en de visdichtheid op 5652 vissen/ha. De visbiomassa bestaat voor 95% uit eurytope vissoorten en voor 5% uit limnofiele vissoorten. Op basis van gewicht wordt het visbestand gedomineerd door blankvoorn (34%) en karper (27%), gevolgd door snoek (15%). Op basis van aantallen is de blankvoorn (83%) dominant, gevolgd door baars (8%). Het roofvisbestand bestaat uit snoek en baars (>15 cm) en heeft een omvang van 52,3 kg/ha. De omvang van de prooivissen is 98,7 kg/ha. Op 1 kg roofvis is 1,89 kg aan prooivis (alle vissen < 15 cm) aanwezig. Bij deze verhouding van 1:1,86 heeft de roofvis een normaal regulerend effect op het aandeel planktivore (nvdr: levend op plankton) en bodem woelende vissoorten.

b) Scheldemeander Mesureput

Er zijn totaal 10 vissoorten aangetroffen. Baars, brasem, blankvoorn, karper, paling, en snoek zijn de aangetroffen eurytope vissoorten. Bittervoorn, rietvoorn, vetje en zeelt vertegenwoordigde de limnofiele vissoorten. De visbiomassa wordt geschat op 101,8 kg/ha en de visdichtheid op 4963 vissen/ha. De visstand bestaat op basis van gewicht voor 95% uit eurytope vissoorten en voor 5% uit limnofiele vissoorten. Op basis van gewicht wordt het visbestand gedomineerd door karper (47%), gevolgd door paling (36%). Qua aantallen wordt het visbestand gedomineerd door vetjes (47%).

De roofvisstand bestaat uit snoek en visetende baarzen (>15 cm). Op het water zit een bestand van 7,8 kg/ha prooivis en 6,7 kg/ha roofvis. Op 1 kg roofvis is

0,86 kg aan prooivis (alle vissen <15 cm) aanwezig. Deze verhouding van 1:0,87 ligt onder de beoogde verhouding van 1:1 tot 1:2,5., zodat de roofvis een sterk regulerend effect heeft op de planktivore visstand.

c) Scheldemeander Meilegem

In het Midden deel van Scheldemeander Meilegem zijn 7 vissoorten aangetroffen. Baars, brasem, blankvoorn, paling, pos, en snoek zijn de eurytope vissoorten. Rietvoorn is de enige aanwezige limnofiele soort. De visbiomassa wordt geschat op 343,5 kg/ha en de visdichtheid op 7971 vissen/ha.

De visbiomassa bestaat voor 99% uit eurytope vissoorten en voor <1% uit limnofiele vissoorten. Op basis van gewicht wordt het visbestand gedomineerd door blankvoorn (26%), gevolgd door paling (19%), brasem (17%) en baars (15%). Op basis van aantallen is blankvoorn (56%) dominant, gevolgd door baars (34%). De roofvisstand bestaat voornamelijk uit snoek en baars en heeft een omvang van 85 kg/ha. De omvang van de prooivissen is 112,7 kg/ha. Op 1 kg roofvis is 1,33 kg aan prooivis (alle vissen < 15 cm) aanwezig. Bij deze verhouding van 1:1,33 heeft de roofvis een normaal regulerend effect op het aandeel planktivore en bodem woelende vissoorten.

In het Zuidelijk deel zijn 13 vissoorten aangetroffen. Baars, brasem, blankvoorn, gibel, karper, kolblei, paling, pos en snoek zijn de eurytope vissoorten. Bittervoorn, rietvoorn, en vetje zijn de limnofiele soorten. Er is één exoot gevangen, de blauwband. De visbiomassa wordt geschat op 1110,2 kg/ha en de visdichtheid op 55210 vissen/ha. De visbiomassa bestaat voor 99% uit eurytope vissoorten en voor < 1% uit limnofiele vissoorten en exoten.

Op basis van gewicht wordt het visbestand gedomineerd door blankvoorn (42%), gevolgd door karper (17%), gibel (15%) en brasem (10%). Op basis van aantallen is blankvoorn (57%) dominant, gevolgd door bittervoorn (21%).

De roofvisstand bestaat volledig uit snoek

en heeft een omvang van 67,50 kg/ha. De omvang van de prooivissen is 568,20 kg/ha. Op 1 kg roofvis is 8,42 kg aan prooivis (alle vissen < 15 cm) aanwezig. Deze verhouding (1:8,42) ligt ruim boven de beoogde verhouding van 1:1-2,5, zodat de roofvis een zeer beperkt regulerend effect heeft op de planktivore visstand. De balans tussen roof- en prooivissen kan met de jaren fluctueren. In voorgaand onderzoek (Vis & de Bruijn, 2016) werd een normale balans gevonden. Het is dan ook de verwachting dat de huidige balans zich vanzelf zal herstellen.

d) Scheldemeander Doornhammeke

In het Oostelijk deel van de meander zijn 11 vissoorten aangetroffen. Baars, bittervoorn, brasem, blankvoorn, karper, paling, en snoek zijn de eurytope vissoorten. De bittervoorn, vetje en zeelt zijn limnofiele soorten. Daarnaast zijn de exoten graskarper en zonnebaars gevangen. De visbiomassa wordt geschat op 1014,5 kg/ha en de visdichtheid op 258.617 vissen/ha. De visbiomassa bestaat voor 69% uit eurytope vissoorten, voor 11% uit limnofiele vissoorten en voor 20% uit exoten. Op basis van gewicht wordt het visbestand gedomineerd door karper (29%) en blankvoorn (27%), gevolgd door graskarper (19%). Op basis van aantallen zijn vetjes (89%) dominant. De roofvisstand bestaat voornamelijk uit snoek en baars en heeft een omvang van 66,7 kg/ha. De omvang van de prooivissen is 348,5 kg/ha. Op 1 kg roofvis is 5,2 kg aan prooivis (alle vissen < 15 cm) aanwezig. Bij deze verhouding van 1:5,2 heeft de roofvis onvoldoende effect op het aandeel planktivore en bodem woelende vissoorten.

e) Donkmeer

In het Donkmeer zijn 14 vissoorten aangetroffen. Baars, brasem, blankvoorn, karper, kolblei, meerval, paling, pos, snoekbaars en snoek zijn de eurytope vissoorten. De bittervoorn, rietvoorn en zeelt zijn limnofiele soorten. Winde is de enige rheofiele soort (nvdr: vissen gebonden aan stromend water).

De visbiomassa wordt geschat op 1065,9 kg/ha en de visdichtheid op 304338 vissen/ha. De visbiomassa bestaat voor 98% uit eurypote vissoorten, voor 1% uit limnofiele vissoorten en voor <1% uit rheofiele soorten. Op basis van gewicht wordt het visbestand gedomineerd door blankvoorn (57%) en brasem (31%). Ook op basis van aantallen is blankvoorn (68%) dominant, gevolgd door brasem (27%).

De roofvisstand bestaat voornamelijk uit snoek en baars en heeft een omvang van 63,8 kg/ha. De omvang van de prooivissen is 576,9 kg/ha. Op 1 kg roofvis is 9,04 kg aan prooivis (alle vissen < 15 cm) aanwezig. Deze verhouding van 1:9,04 ligt ruim boven het gewenste interval van 1:1-2,5 en betekent dat het regulerende effect van roofvis op het aandeel planktivore en bodem woelende vissoorten onvoldoende is. Ten opzichte van onderzoek uit 2013 (de Bruijn & Vis, 2014: roofvis : prooivis = 1:34,2) is deze verhouding echter al wel verbeterd. Het is dan ook de verwachting dat de balans zich vanzelf verder zal herstellen.

f) Berlarebroek

In de Turfput van Berlarebroek zijn 8 vissoorten aangetroffen. Baars en paling zijn de eurypote vissoorten. De bittervoorn, rietvoorn, vetje en zeelt zijn limnofiele soorten.

Daarnaast werd de exoot zonnebaars gevangen. De visbiomassa wordt geschat op 8,6 kg/ha en de visdichtheid op 3678 vissen/ha. De visbiomassa bestaat voor 10% uit eurypote vissoorten, voor 83% uit limnofiele vissoorten en voor 7% uit exoten. Op basis van gewicht wordt het visbestand gedomineerd door paling (33%) en baars (27%), gevolgd door bittervoorn (14%). Op basis van aantallen is de bittervoorn (50%) dominant, gevolgd door rietvoorn (22%).

De roofvisstand bestaat voornamelijk uit snoek en baars en heeft een omvang van 0,1 kg/ha. De omvang van de prooivissen is 5,4 kg/ha. Op 1 kg roofvis is 54 kg aan prooivis (alle vissen < 15 cm) aanwezig. Bij deze verhouding van 1:54 heeft de

roofvis onvoldoende regulerend effect op het aandeel planktivore en bodem woelende vissoorten. Hierbij moet vermeld worden dat de bestandschatting is gebaseerd op slechts enkele individuen. De vangst van één roofvis meer of minder heeft in dit geval een grote invloed op de roofvis-prooivis verhouding.

g) Scheldemeander Coupure Outrijve

Er zijn 8 vissoorten aangetroffen. Blankvoorn, driedoornige stekelbaars, gibel, karper en paling zijn de eurypote vissoorten. Er zijn twee limnofiele soorten gevangen: tiendoornige stekelbaars en vetje. De blauwband is de enige exoot. De visbiomassa wordt geschat op 474 kg/ha en de visdichtheid op ruim 25.000 vissen/ha. De visbiomassa bestaat voor 99% uit eurypote vissoorten en voor 1% uit limnofiele vissoorten. Op basis van gewicht wordt het visbestand gedomineerd door gibel (74%), gevolgd door karper (14%). Op basis van aantallen is de blauwband (51%) dominant, gevolgd door gibel (36%). Opvallend genoeg is er geen roofvis gevangen en daarmee is er geen regulerend effect op het aandeel planktivore en bodem woelende vissoorten.

h) Kalkense Meersen

In totaal werden er 10 vissoorten bemonsterd in de Kalkense Meersen waaronder twee niet-inheemse soorten, namelijk blauwband en zonnebaars. De resultaten geven aan dat het visbestand op de Driesseloot (locatie 441 en 442) en de Zijp (locatie 440) vrij gevarieerd is (7 soorten) en dat er behoorlijke aantallen worden aangetroffen, voornamelijk van blankvoorn. Op de Bellebeek werd enkel op locatie 446 vis aangetroffen in beperkte aantallen. Tijdens deze afvising werd er geen kleine modderkruiper bemonsterd, hoewel er specifiek naar gezocht werd op trajecten waar er historisch gezien wel melding was van kleine modderkruiper.

Op basis van de historische gegevens en de waarnemingen gerapporteerd op 'www.waarnemingen.be' zien we dat er

een gevarieerd visbestand voorkomt in de Kalkense Meersen (in totaal 19 soorten). Voor sommige soorten gaat het om één enkele waarneming (bijvoorbeeld riviergrondel en alver) of om soorten die in een andere waterloop dan diegene die in bovenstaand onderzoek onderzocht werden voorkomen (bijvoorbeeld 10-doornige stekelbaars). De Driesseloot bevat overwegend het meeste aantal soorten met in 2012 niet minder dan 14 verschillende soorten.

Zonnebaars is een soort die niet eerder werd aangetroffen op deze locatie, maar wel eerder gerapporteerd werd in de Kalkense Meersen. Vooral de recente aanwezigheid van bot (een brak- tot zoutwatersoort) en brakwatergrondel toont aan dat migratie vanuit de Schelde mogelijk is. We zien tevens een toename in het aantal soorten in de Driesseloot en de Bellebeek in recente jaren.

Visstandonderzoeken in 2018

a) Scheldemeander Nederename

In totaal zijn zes vissoorten aangetroffen namelijk aal, baars, gibel, bittervoorn, zeelt, en snoek. Het merendeel van de aangetroffen soorten behoort tot de eurypoten namelijk aal, baars, gibel en snoek. Bittervoorn en zeelt behoren tot het limnofiele stromingsgilde. Dit zijn vijf vissoorten minder dan tijdens vorig visserijkundig onderzoek. Blankvoorn, brasem, karper, pos, rietvoorn en vetje zijn bij huidig onderzoek niet aangetroffen. Nieuw aangetroffen is gibel. Tijdens de bemonstering is eveneens gelet op de aanwezigheid van kreeften en krabben, welke niet zijn aangetroffen. De omvang van het bestand wordt geschat op 57,6 kg/ha en 488 stuks/ha. De visbiomassa bestaat met name uit snoek (69%), gibel (15%) en baars (10%). Op basis van aantallen komt snoek (43%) het meest voor, gevolgd door zeelt (19%), gibel (17%) en baars (14%). Voor de overige soorten is het aandeel op basis van zowel aantal als visbiomassa gering (<9%).

Baars en snoek zijn de aanwezige roofvissen op de Scheldemeander Nederename.

Op basis van de biomassa van deze soorten en het totale prooivisbestand (≤ 15 cm) is de predator-prooi verhouding berekend op 1:0,06. Op basis van deze verhouding is het aannemelijk dat de dichtheid aan planktivore vis sterk gereguleerd wordt door de aanwezige roofvissen.

b) Scheldemeander Eine de Ster - Noord

In totaal zijn tien vissoorten aangetroffen namelijk aal, baars, brasem, gibel, karper, bittervoorn, rietvoorn, vetje, zeelt en snoek. Het merendeel van de aangetroffen soorten behoort tot de eurytopen namelijk aal, baars, brasem, gibel, karper en snoek. Bittervoorn, rietvoorn, vetje en zeelt behoren tot het limnofiele stromingsgilde.

Tijdens de bemonstering is eveneens gelet op de aanwezigheid van kreeften en krabben. Deze zijn niet aangetroffen. De omvang van het bestand wordt geschat op 280,4 kg/ha en 12.546 stuks/ha.

De visbiomassa bestaat met name uit gibel (49%), karper (24%), zeelt (12%) en brasem (7%). De rest van de soorten hebben op basis van biomassa een gering aandeel ($< 3\%$). Op basis van aantal komt het vetje het meest voor (92%), gevolgd door gibel (4%). De rest van de soorten hebben op basis van aantallen een gering aandeel ($< 1\%$).

Baars en snoek zijn de aanwezige roofvissen op Scheldemeander Eine de Ster - Noord. Op basis van de biomassa van deze soorten en het totale prooivisbestand (≤ 15 cm) is de predator-prooi verhouding berekend op 1:3,0. Op basis van deze verhouding is slechts een beperkt regulerend effect te verwachten. De aanwas van planktivore prooivis is waarschijnlijk met name voedsel en of habitat gestuurd.

c) Scheldemeander Eine de Ster - Zuid

In totaal zijn elf vissoorten aangetroffen namelijk aal, baars, blankvoorn, brasem, gibel, karper, bittervoorn, rietvoorn, vetje, zeelt en snoek. Het merendeel van de aangetroffen soorten behoort tot de eurytopen: aal, baars, blankvoorn, bra-

sem, gibel, karper en snoek. Bittervoorn, rietvoorn, vetje en zeelt behoren tot het limnofiele stromingsgilde.

Tijdens de bemonstering is eveneens gelet op de aanwezigheid van kreeften en krabben. Deze zijn niet aangetroffen.

De omvang van het bestand wordt geschat op 433,3 kg/ha en 963 stuks/ha. De visbiomassa bestaat met name uit karper (86%), zeelt (5%) en gibel (5%). De rest van de soorten hebben op basis van biomassa een gering aandeel ($< 2\%$). Qua aantallen komt de rietvoorn het meest frequent voor (28%), gevolgd door brasem (21%), bittervoorn (12%) en baars (10%). De rest van de soorten hebben op basis van aantallen een gering aandeel ($< 6\%$).

Snoek is de enige aanwezige roofvis welke volledig piscivoor (nvdv: vrijwel uitsluitend visetend) zal optreden. Op basis van de biomassa en het totale prooivisbestand (≤ 15 cm) is de predator-prooi verhouding berekend op 1:0,8. Op basis van deze verhouding is het aannemelijk dat de dichtheid aan planktivore vis gereguleerd wordt door de aanwezige roofvissen.

d) Scheldemeander Heurne den Heuvel

In totaal zijn elf vissoorten aangetroffen namelijk aal, baars, blankvoorn, brasem, gibel, karper, pos, bittervoorn, rietvoorn, vetje, blauwband. Het merendeel van de aangetroffen soorten behoort tot de eurytopen namelijk aal, baars, blankvoorn, brasem, gibel, karper en pos. Bittervoorn, rietvoorn en het vetje behoren tot het limnofiele stromingsgilde. Blauwband is als enige exoot aangetroffen.

Tijdens de bemonstering is eveneens gelet op de aanwezigheid van kreeften en krabben, welke niet zijn aangetroffen. De omvang van het bestand wordt geschat op 460,5 kg/ha en 28.149 stuks/ha. De visbiomassa bestaat met name uit karper (56%) en gibel (36%). De rest van de soorten hebben op basis van biomassa een gering aandeel ($< 5\%$). Qua aantallen komt het vetje het meest frequent voor (91%), gevolgd door brasem (3%). De rest van de soorten hebben op basis van aantallen een gering aandeel ($< 2\%$).

Er zijn geen roofvissen aangetroffen tijdens de bemonstering op de Scheldemeander Heurne den Heuvel die invloed hebben op de predator-prooi verhouding. Baars is aangetroffen tot een lengte van maximaal 15 cm en wordt daarom niet volledig als piscivoor beschouwd. Dit betekent dat het bestand aan prooivis (≤ 15 cm) niet gereguleerd wordt door de aanwezige roofvis.

e) Scheldemeander Spettekraai

In totaal zijn vijf vissoorten aangetroffen namelijk aal, blankvoorn, Europese meerval, zeelt, en snoek. Zeelt behoort tot het limnofiele stromingsgilde. De overige soorten behoren tot het eurytope gilde. Tijdens de bemonstering is eveneens gelet op de aanwezigheid van kreeften en krabben. Deze zijn niet aangetroffen.

De omvang van het bestand wordt geschat op 161,5 kg/ha en 308 stuks/ha. De visbiomassa bestaat met name uit Europese meerval (62%) en snoek (29%). Op basis van aantal komt aal (41%) het meest voor, gevolgd door zeelt (34%) en snoek (16%). Voor de overige soorten is het aandeel in aantal gering ($< 6\%$).

Europese meerval en snoek zijn de aanwezige roofvissen op de Scheldemeander Spettekraai. Op basis van de biomassa van deze twee soorten en het totale prooivisbestand (≤ 15 cm) is de predatorprooi verhouding berekend op 1:0,01. Op basis van deze verhouding is het zeer aannemelijk dat de dichtheid aan planktivore vis gereguleerd wordt door de aanwezige roofvissen.

Visstandonderzoeken in 2017

a) Scheldemeander Het Anker

Er zijn 12 vissoorten en één hybride aangetroffen. Baars, blankvoorn, brasem, karper, kolblei, paling, pos en snoek zijn de aangetroffen eurytope vissoorten. Bittervoorn, rietvoorn, vetje en zeelt zijn de aangetroffen limnofiele vissoorten. De visbiomassa wordt geschat op 889 kg/ha en de visdichtheid op 51240 vissen/ha. De visstand bestaat op basis van gewicht voor 87% uit eurytope vissoorten en voor 13% uit limnofiele vissoorten. Op

basis van gewicht wordt het visbestand gedomineerd door brasem (38%), blankvoorn (20%) en paling (11%). In aantallen wordt het visbestand gedomineerd door blankvoorn (41%) en brasem (32%).

Het roofvisbestand heeft een omvang van 70 kg/ha en bestaat uit snoek en visetende baarzen (>15 cm). Het prooivisbestand (alle vissen < 15 cm) heeft een omvang van 455 kg/ha. Op 1 kg roofvis is 6,5 kg aan prooivis aanwezig. Deze verhouding van 1:6,5 ligt boven de beoogde verhouding van 1:1 en 1:2,5. De roofvisstand heeft daarmee een beperkt regulerend effect op de planktivore visstand.

b) Scheldemeander Meerseput

Er zijn 11 vissoorten aangetroffen. Baars, blankvoorn, brasem, karper, paling, pos en snoek zijn de aangetroffen eurytope vissoorten. Bittervoorn, rietvoorn, vetje en zeelt zijn de aangetroffen limnofiele vissoorten. De visbiomassa wordt geschat op 398 kg/ha en de visdichtheid op 8514 vissen/ha.

De visstand bestaat op basis van gewicht voor 95% uit eurytope vissoorten en voor 5% uit limnofiele vissoorten. Op basis van gewicht wordt het visbestand gedomineerd door karper (52%) en paling (20%). In aantallen wordt het visbestand gedomineerd door blankvoorn (32%), baars (30%) en brasem (16%). Het roofvisbestand heeft een omvang van 16 kg/ha en bestaat uit snoek en visetende baarzen (>15 cm). Het prooivisbestand (alle vissen < 15 cm) heeft een omvang van 40 kg/ha. Op 1 kg roofvis is 2,5 kg aan prooivis aanwezig. Deze verhouding van 1:2,5 ligt nog net binnen de beoogde verhouding van 1:1 en 1:2,5. De roofvisstand heeft daarmee een regulerend effect op de planktivore visstand.

Visstandonderzoek in 2016

a) Oude Schelde Kerkhove

Er zijn dertien vissoorten aangetroffen. Paling, baars, brasem, blankvoorn, gibel, karper, pos en snoek zijn de aangetroffen eurytope vissoorten. Bittervoorn, riet-/ruisvoorn, vetje en zeelt zijn de aangetrof-

fen limnofiele vissoort. Graskarper is de aangetroffen exoot. De visbiomassa wordt geschat op 604 kg/ha en de visdichtheid op 9 056 vissen/ha. De visstand bestaat op basis van gewicht voor 87% uit eurytope vissoorten en voor 11% uit limnofiele vissoorten en 2% uit exoten. Op basis van gewicht wordt het visbestand gedomineerd door brasem (34%), karper (29%) en snoek (13%). In aantallen wordt het visbestand gedomineerd door blankvoorn (42%), brasem (27%) en baars (14%). Het roofvisbestand bestaat uit snoek en visetende baarzen (>15 cm). De omvang van het roofvisbestand is met 76 kg/ha redelijk. Ook het bestand prooivissen (alle vissen < 15 cm) is met 42 kg/ha eveneens redelijk groot in omvang. Het prooivisbestand wordt voor een groot gedeelte gevormd door blankvoorn. Op 1 kg roofvis is 0,56 kg aan prooivis aanwezig. Deze verhouding van 1:0,56 ligt onder de beoogde verhouding van 1:1 en 1:2,5, opdat de roofvis een beperkt regulerend effect heeft op de planktivore visstand. Op het water heeft de roofvis een redelijk regulerend effect op de planktivore vis.

Visstandonderzoeken in 2015

a) Oude Schelde Scheiteput

Er zijn acht vissoorten aangetroffen. Baars, blankvoorn, brasem, karper, paling, pos en snoek zijn de aangetroffen eurytope vissoorten. Zeelt is een limnofiele vissoort. Er zijn geen exoten aangetroffen. De visbiomassa wordt geschat op 275 kg/ha en de visdichtheid op 2.800 vissen/ha. De visstand bestaat op basis van gewicht voor 95% uit eurytope vissoorten, en voor 5% uit limnofiele vissoorten. Op basis van gewicht wordt het visbestand gedomineerd door karper (30%) en blankvoorn (27%). Van karper wordt de aanwezige biomassa gevormd door adulte exemplaren. In aantallen wordt het visbestand gedomineerd door blankvoorn (46%) en baars (44%). De roofvisstand bestaat uit snoek en visetende baarzen (>15 cm). Er is voldoende roofvis aanwezig om het aandeel planktivore en bodem woelende vissoorten te

beperken. Op 1 kg roofvis is 1,5 kg aan prooivis (alle vissen < 15 cm) aanwezig. Deze verhouding van 1:1,5 ligt tussen de beoogde verhouding van 1:1 en 1:2,5 zodat de roofvis een regulerend effect heeft op de planktivore visstand.

b) Oude Schelde Melden het Veer

Er zijn 11 vissoorten aangetroffen. Baars, blankvoorn, brasem, kolblei, paling, pos en snoek zijn de aangetroffen eurytope vissoorten. Rietvoorn, vetje en zeelt zijn de aangetroffen limnofiele vissoort. Als rheofiele soort is de riviergrondel aangetroffen. De visbiomassa wordt geschat op 536 kg/ha en de visdichtheid op 21.546 vissen/ha. De visstand bestaat op basis van gewicht voor 80% uit eurytope vissoorten, voor 20% uit limnofiele vissoorten en voor < 0,1% uit rheofiele vissoorten. Op basis van gewicht wordt het visbestand gedomineerd door blankvoorn (47%), zeelt (19%) en snoek (14%). De biomassa bestaat voornamelijk uit vissen < 40 cm. In aantallen wordt het visbestand gedomineerd door blankvoorn (46%) en baars (44%). De roofvisstand bestaat uit snoek en visetende baarzen (>15 cm). Er is voldoende roofvis aanwezig om het aandeel planktivore en bodem woelende vissoorten te beperken. Op 1 kg roofvis is 2,6 kg aan prooivis (alle vissen < 15 cm) aanwezig. Deze verhouding van 1:2,6 ligt net boven de beoogde verhouding van 1:1 en 1:2,5. Op basis van deze verhouding heeft de roofvis een vrij sterk regulerend effect op de planktivore visstand.

BRON: schriftelijke parlementaire vraag gesteld door Vlaams volksvertegenwoordiger mevrouw Gwenny DE VROE in het Vlaams Parlement; zie: vraag gesteld aan de minister van Omgeving (Leefmilieu) Zuhair DEMIR: "Bulletin van Vragen en Antwoorden", Vlaams Parlement, zitting 2021-2022, vraag nr. 406 van 24 januari 2022.